

**Etelä-Pohjanmaan sosiaali-
ja terveysturvayhdistys ry**

**Mikä motivoi työssä
- ja ylläpitää jaksamista?**

"Tieteellinen" julkaisu Wikipedia motivaatiosta

- **On toiminnan voima.**
- suuntaa ja virittää suoritukseen, joka onnistuu ihmisen valmiuksista riippuen.
- Motivaatiotaso vaihtelee eri tilanteissa ja eri aikoina hyvin paljon.
- Motivaatio on käyttäytymistä virittävien ja ohjaavien tekijöiden järjestelmä.
- Motivaatio on se psyykinen tila, millä vireydellä, aktiivisuudella ja ahkeruudella yksilö tiettyssä tilanteessa toimii saavuttaakseen tavoitteensa.
- **Motivaatiosta riippuu, millä halulla ihminen käyttää omia resurssejaan työn suorittamiseksi.**
- **ihmisiä yhdistää kulttuurista riippumatta yli 400 erilaista motiivia**

Työn imu

➤ tarkoitetaan myönteistä, tunne- ja motivaatiotäyttymyksen tilaa, jota luonnehtivat:

1. **Tarmokkuus**

kokemus energisyydestä, halua panostaa työhön, sinnikkyyttä ja ponnistelun halua myös vastoinkäymisiä kohdatessa.

2. **Omistautuminen**

kokemus merkityksellisyydestä, innokkuudesta, inspiraatiosta, ylpeydestä ja haasteellisuudesta työssä.

3. **Uppoutuminen**

keskittyneisyyden tila, paneutuneisuus työhön ja näistä koettu nautinto. Aika kuluu kuin huomaamatta ja irrottautuminen voi tuntua vaikealta.

Työorganisaatiossa työmotivaatioon vaikuttavat:

➤ työntekijän persoonallisuus

- mielenkiinnon kohteet, asenteet työtä ja itseään kohtaan ja erilaiset tarpeet

➤ työn ominaisuudet,

- työn vaatimien taitojen moninaisuus, työtehtävän sisällön mielekkyys, työn merkityksellisyys, mahdollisuus itsenäiseen toimintaan (esim. aikataulu, työmenetelmät, tavoitteet), palaute ja vuorovaikutus

➤ työympäristö

- johto, palkka, työkaverit, työolosuhteet, työpaikan turvallisuus, yrityspolitiikka, tilat, laitteet ja kaikki ilmastoinnista työtuolin mukavuuteen

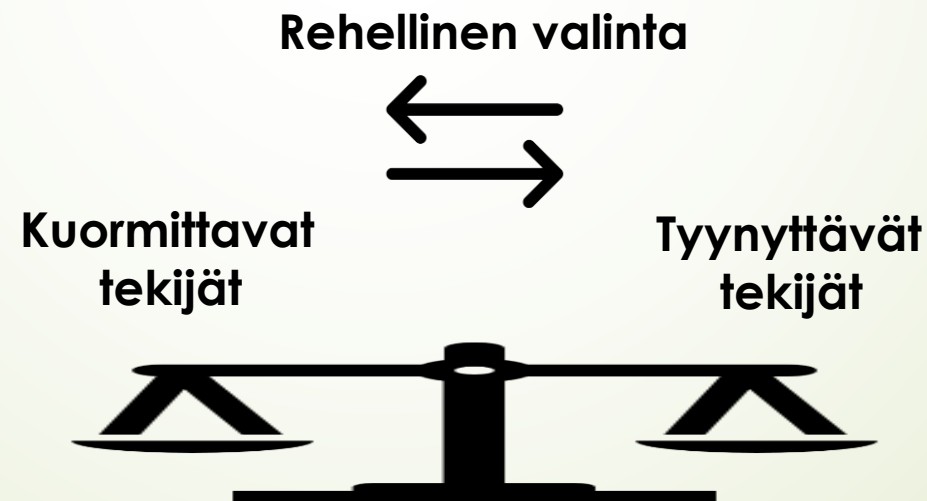
➤ elämänvaihe

Älä käytä aivojasi turhuuksiin!

Neuropsykologi Nina Uusitalo, HS 20.10.201

- V. 2017 Aivojen taidot kirja - keinulautamallia
- Uusitalo uskoo, että suurin osa ihmisen psyykkisestä hyvinvoinnista on omassa käsissä

Kuormittajien ja tyyntäjäiden välinen suhde

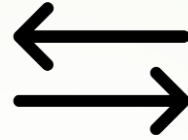
Pöyrööt

Mitäs
te täällä
makaatta?

Molimma
raskahan työn
raatajia

Ja ny moomma
raskahan työn
raatoja

Rehellinen valinta?

Kuormittavat tekijät

- Monet työtehtävät
- Tiukka aikataulu
- Liian vähäinen uni

Tyynyttävät tekijät

- Ihmissuhteet
- Tunne, että on oikeassa työssä
- Koripallon pelaaminen

➤ Aivotaitoihin kuuluu kolme aluetta:

1. Omien ja toisten mielen sisältöjen tunnistaminen eri tilanteissa
2. Järjen yhdistäminen tunteeseen, esim. päätöksenteossa
3. Itsen säätely tilanteeseen sopivalla tavalla

➤ Pysähdy säännöllisesti ja kirjoita ylös kaikki omat sen hetkiset ajatukset, jotka pystyy tavoittamaan - pois itsekritiikki ja sensuuri -> voi syntyä yllätyksiä

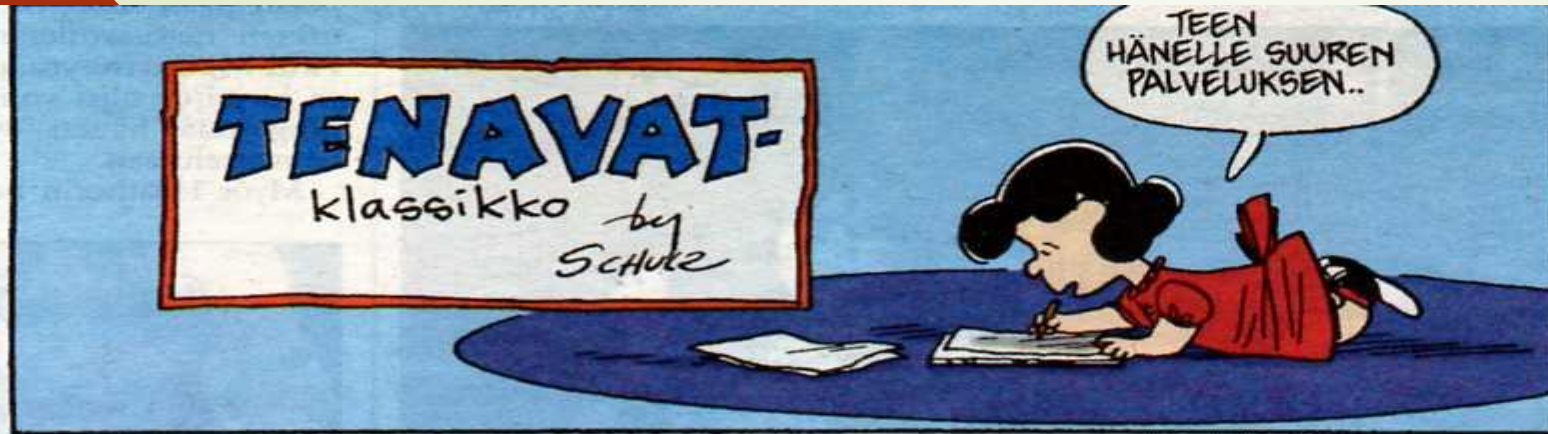
Syntyisikö viiden minuutin pysähtymisen ja rehellisen prosessoinnin seurauksena uusi toimintatapa -> Seuraavat 10 vuotta helpommin?

Voinko jollain tavalla koettaa muuttaa omaa ajatteluaani?

"Listaa asioita, töitäsi.. Hmmm! "

Uusitalon vinkit aivojen tueksi

1. Opettele rauhoittamaan mielesi

Esim. keskity hengittämiseen kolmen tunnin välein.

2. Tunnista omia ajatuksiasi

Kirjoita tai piirrä ajatus paperille ja hyväksy ristiriitaisuus – pelkkä ajattelu ei riitä, että ajatuksista saisi kiinni.

3. Tutustu tyynnyttäjiin ja kuormittajiin

Miten koet eri tilanteet? – Tasapaino

Onko mökkireissu kaverien kanssa kiva vai väsyttävä ja palautumista haittaava?

Harri Gustafsberg, 52v, FT, HTM

Entinen poliisin Karhu valmiusryhmän jäsen (20v)

1. Nuku, liiku valmistaudu

- Valmistautuminen kasvattaa merkittävästi kykyä toimia vaativissa tilanteissa
- Pohjaksi riittävä uni, säännöllinen liikunta ja terveellinen ruokavalio
- Mitä korkeampi stressitaso, sitä surkeammin looginen ja rationaalinen päätöksentekokyky toimii
- Rauhoittava syvähengittäminen -> vaikutus autonomiseen hermoston, estää kehon ylivierittymisen

Harri Gustafsberg, 52v, FT, HTM

Entinen poliisin Karhu valmiusryhmän jäsen (20v)

2. Jännitys on sallittua, kunhan palautuu

- Suurimmat pelot liittyvät mahdolliseen epäonnistumiseen
- Pitää valmistautua, että kaikki ei mene kuin on suunnitellut
- Jos lähtee aamulla vihaisena töihin, se näkyy työn lopputuloksessa
- Päivittäiset rauhalliset hengitysharjoitukset
- Jännitys kuuluu hyvään suorittamiseen: kun työ on merkityksellistä, vireystason pitää nousta
- Hyvä oppia tunnistamaan tilanteet, jotka ovat ainoastaan epämiellyttäviä
- Liian vaativat haasteet eivät ole hyvästä

Harri Gustafsberg, 52v, FT, HTM

Entinen poliisin Karhu valmiusryhmän jäsen (20v)

3. Käsittele muistijälki hyväksi

- Haasteiden jälkeen analysoi työtilanne mahdollisimman nopeasti
  - Mikä kävi ja miksi
  - Tarkoitus hyväksyä tilanne, varsinkin jos on epäonnistunut
- Rauhoita keho jännittävän tilanteen jälkeen
- Käy tilanne uudestaan läpi

B. Virtanen

HIUKAN HELPOTAN YLITÖITÄNI. NÄMÄ
MURIKAN ANTAMAT TYÖT VOIN HUOLETTA
LAITTAA SILPPURIIN.

JA SITTEEN NÄMÄ
TOIMISTOPÄÄLLIKÖN
TYÖT...

NE MINÄ LAITAN ERITYISEN
HUOLELLA SILPPURIIN.

© BUILES

1. HEILCA 7290.

Muista hengittää?

Lähde: Me naiset

- Oikea hengitystekniikka lisää elinvoimaa ja terveyttä.
- **Syke rauhoittuu**, verenpaine laskee. **Immunitteetti paranee**, sillä syvähengitys parantaa verenkiertoa ja torjuu elimistön toksiinit tehokkaasti.
- **Stressi vähenee jopa 40 prosentilla**. Rentouttava palleahengitys hieroo vatsaa sisältä. Se stimuloi rinnan keskellä kulkevaa kiertäjähermoa ja ehkäisee stressihormonin eritystä.
- **Keskittyminen paranee**. Aivot tuottavat enemmän endorfiinia.
- **Ruoansulatus tehostuu**. Kehon happamuus vähentyy. Pinnallisessa hengityksessä krooppaan jää hiilidioksidia happamoittamaan sitä. Happamoituminen aiheuttaa esimerkiksi liikalihavuutta, väsymystä, ruoan-sulatusoireita ja masennusta.
- **Treeniteho kohoaa**. Ennen treeniä syvähengitys lisää hapen määrää lihaksissa ja parantaa harjoituksen tehoa. Hengitys aktivoi keskivartalon korsetin. **Vyötärö kapenee**. Oikea hengitys korjaa yläkropan asentoa. Niska ja hartiat rentoutuvat, kivut lievenevät.
- **Unen laatu paranee**. Illalla on helpompi rentoutua nukkumista varten.

Kokeile palleahengitysharjoitusta

- Asetu istumaan (tai selinmakuulle) siten, että niska ja selkä ovat suorassa linjassa.
- Rentouta hartiat.
- Laita toinen käsi vatsan päälle.
- Sulje silmät ja tunnustele vatsan liikettä, kun hengität sisään ja ulos.
- Pidä vatsa rentona ja kohdista hengitys vatsaan asti.
- Tunne sisäänhengityksellä, miten vatsa nousee käden alla. Rintakehän yläosa on rento.
- Hengitä ulos ja tarkkaile, miten vatsa laskee käden alla.

David H Pink, Milloin – oikealla hetkellä toimimisen taito

Laske kronotyypiksi:

1. Mihin aikaan menet yleensä nukkumaan?
2. Mihin aikaan yleensä heräät (kun kello ei herätä)?
3. Montako tuntia nukuit? Jaa kahdella

David H Pink, Milloin – oikealla hetkellä toimimisen taito

➤ Aamuvirkku 14 %

- Unesi keskikohta on klo 24.00-03.00
- Päätökset kannattaa tehdä aikaisin aamulla

➤ Kolmannet linnut 65 %

- Unesi keskikohta on klo 3.00-6.00
- Päätökset kannattaa tehdä aikaisin aamulla tai aamulla

➤ Yökukkujat 21 %

- Unesi keskikohta on klo 6.00-9.00
- Päätökset kannattaa tehdä myöhään iltapäivällä tai illalla

David H Pink, Aamuvirkku Miten teki omassa elämässään?

- Aamun luovat ja keskittymiselle otolliset tunnit yksinomaan kirjoittamiselle,
  - puhelin pois, ei sähköpostia
- Siirsi kuntoilun iltapäivälle: juoksu ennen töitä ei tuntunut hyvälle
- Alkoi tietoisesti tauottaa työntekoaan – esim. pieni kävelylenkki ulkona
- Asiat pitää lopettaa niin, että jää hyvä ja innostunut mieli
- Hyvät uutiset kerrotaan ehdottomasti viimeisenä

SUHTAUTUMINEN ASIOIHIN

R. Carlson. 1998

Vastoinkäymiset -> liioittelemme, paisuttelemme asioita, takerrumme ja keskitymme kielteiseen. Suhtautumistapamme vaikuttaa siihen miten nopeasti ja tehokkaasti ratkaisemme ongelmia.

1. Älä hikeenny pikkuasioista

- asia voi lähemmin tarkasteltuna olla vähäpätöinen

2. Suvaitse epätäydellisyyttä

- täydellisyyden tarve ja sisäisen rauhan kaipuu ovat ristiriidassa keskenään

3. Tiedosta lumivyöryilmiö

- kielteiset ja epävarmat asiat karkaavat helposti hallinnasta
- pysäytä ajatusten juna ennen kuin se ehtii päästä vauhtiin

4. Kehitä myötätuntoa

- myötätunto on halua asettua toisen ihmisen asemaan, kääntää huomio pois itsestä
- myötätunto on halua havaita toisten ongelmat, kärsimys ja pettymykset yhtä todellisina kuin omamme ovat
- hyväksyvä suhtautuminen toisiinsa

5. Älä keskeytä muiden puheita äläkä täydennä heidän lauseitaan

- se on toisen kiirehtämistä, omien ajatusten vauhdittamista

6. Opettele elämään nykyhetkessä

- vanhat ongelmat ja tulevat huolet hallitsevat -> ärtymys, viha, masentuneisuus, toivottomuus -> mielihyvän, tärkeiden asioiden ja onnen hetkien lykkääminen

7. Kehitä kärsivällisyyttäsi

- hyväksytään paremmin olemassa oleva tilanne eikä vaadita että asiat menevät oman mielen mukaan
- pysähtyminen liikenneruuhkaan -> hetki hengähtää

8. Alenna stressinsietokykyäsi

- stressi pitäisi havaita ennen kuin se karkaa käsistä

9. Ajattele päivittäin hetken verran jotakuta jota voit kiittää

- kiitollinen mieli ja sisäinen rauha kulkevat käsikädessä

10. Anna itsellesi päivittäin rauhallinen hetki

- 10 minuutin mietiskely, tuokio luonnon helmassa, kylpy, pysähtyminen työmatkalla,

11. EP: Kuuntele merisää klo 12.50!

ja perjantaisin Puhelinlangat laulaa klo 18.05-21.00 ,Radio Suomi